

Петровський С.В.

аспірант

Львівський національний університет імені Івана Франка

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7794-6142>**Городняк І.В.**

кандидат соціологічних наук, доцент

Львівський національний університет імені Івана Франка

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1831-3000>**Петровська М.А.**

кандидат географічних наук, доцент

Львівський національний університет імені Івана Франка

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9427-7307>

РОЛЬ І МІСЦЕ УКРАЇНИ НА ЄВРОПЕЙСЬКОМУ РИНКУ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ

Проаналізовано систему показників, які формують органічний потенціал європейських країн і окреслено місце України у цій системі. Серед основних показників такі, як площа органічних сільськогосподарських угідь, кількість виробників сертифікованої органічної продукції, обсяги роздрібною торгівлі органічною продукцією, обсяги експорту та імпорту органічної продукції, вартісні обсяги споживання органічної продукції на особу. З'ясовано, що Україна 2023 року входила у Топ-3 країни Європи за зростанням площі органічних сільськогосподарських угідь, поступившись Іспанії (+0,32 млн га) і випередивши Італію (+0,10 млн га) та темпом зростання органічних сільськогосподарських угідь: Ірландія (+86,7%); Україна (+78,7%); Молдова (+45,0%). Проте частка органічних угідь у їхній загальній площі в Україні є найменшою (1,1%). Україна посіла п'яте місце серед країн світу за обсягом експортованої до ЄС органічної продукції на суму 129 млн дол. США (173 720 т, 7,0%). Усе це дає підстави вважати, що в умовах війни органічне виробництво в Україні продовжує розвиватися, що зумовлено його високим потенціалом.

Ключові слова: органічна продукція, органічний потенціал, органічні сільськогосподарські угіддя, ринок органічної продукції, обсяги роздрібною торгівлі органічною продукцією, споживання органічної продукції на особу.

Постановка проблеми. Центральне географічне положення, значна площа сільськогосподарських земель, родючі ґрунти (зокрема, чорноземи, які займають близько 60% її території ((у світі близько 25%) і становлять 6,7% світових), сприятливі кліматичні умови та лісові ресурси, низькі ціни на оренду землі, зростаючий попит населення на органічні продукти харчування сприяли тому, що Україну ще з початку ХХ ст. вважають одним із важливих постачальників органічної продукції. Розвиток українського ринку органічної продукції здатний відповісти на низку екологічних, економічних і соціальних викликів, у тім числі, повномасштабної війни РФ проти України, є важливим у контексті її європейської інтеграції. Тому перед нами постало завдання з'ясувати місце України на європейському ринку органічної продукції в часі війни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що питання розвитку ринку органічної продукції набувають з кожним роком все більшої актуальності. Значний внесок у вирішення цих проблем зробили дослідники: В. Артиш і Н. Артиш [2] з'ясували, що на розвиток органічного виробництва впливає попит на органічну продукцію, з урахуванням ціни й грошових доходів населення; Антюшко Д. [1] проаналізував роль і значення сертифікації органічних виробництв і обігу органічної продукції, процедури, підходи і специфіки її здійснення; В. Грановська [3] дослідила тенденції та перспективи розвитку

органічного ринку в Україні; Т. Єрошина [4] провела суспільно-географічні дослідження екологічно чистої продукції АПК; Н. Косар і Н. Кузьо [7] простежили особливості маркетингу товарів на ринку органічної продукції; Є. Милованов [8] визначив напрями удосконалення вітчизняного законодавства для розвитку органічної сфери; О. Сенишин [11] охарактеризувала органічний потенціал європейських країн та України через призму конкретних показників. Водночас, незважаючи на вагомість наукових досліджень, ринок органічної продукції у світі загалом та в Європі й Україні, зокрема, увесь час оновлюється. При цьому торговельна мапа світу змінюється. Тому важливим є з'ясувати роль і місце України на європейському ринку органічної продукції в умовах воєнних викликів.

Метою статті є проаналізувати систему показників, які формують органічний потенціал європейських країн та визначити роль і місце України у цій системі.

Виклад основних результатів дослідження. Аналіз статистичних даних вказує на те, що у порівнянні з 2000 роком, коли у світі органічні землі займали 14 млн га, а їхня частка становила 0,3% усіх сільськогосподарських земель світу, у 2023 році площа таких земель зросла майже у сім разів, сягнувши 98,9 млн га (рис. 1) і зайнявши 2,1% усіх сільськогосподарських земель світу (рис. 2).

Регіоном з найбільшою кількістю органічних сільськогосподарських угідь була Океанія з 53,2 млн га; за нею

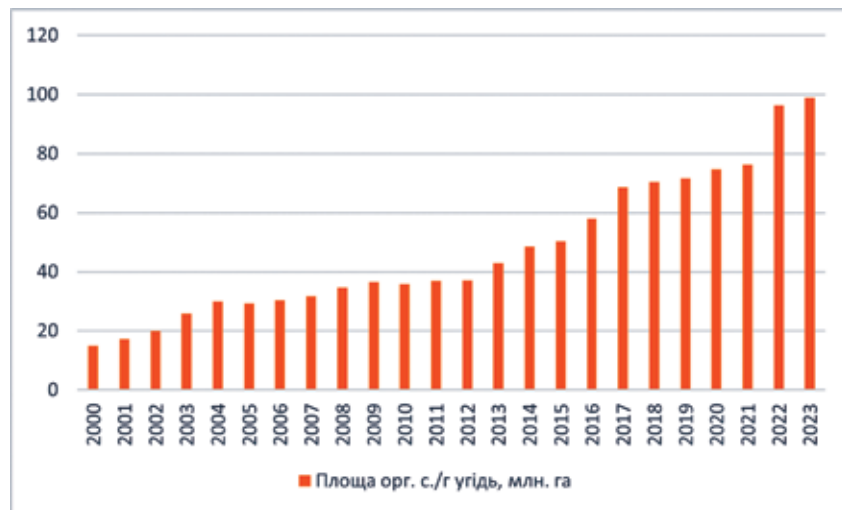

Рисунок 1 – Динаміка площі органічних сільськогосподарських угідь світу

Джерело: побудовано за [13]

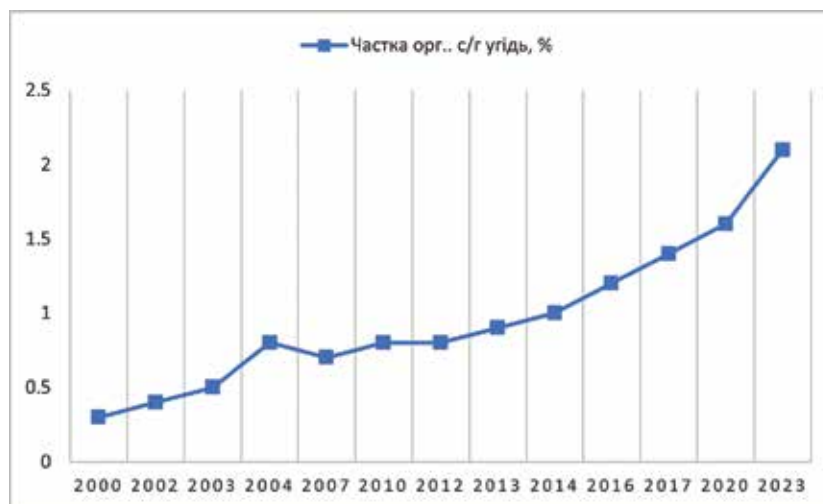

Рисунок 2 – Динаміка частки органічних сільськогосподарських угідь світу

Джерело: побудовано за [13]

йшли Європа з 19,5 млн га, з яких 17,7 млн га припадало на ЄС; Латинська Америка (10,3 млн га); Азія (9,1 млн га); Африка (3,4 млн га) і Північна Америка (3,3 млн га).

Найвища частка органічних земель у загальній площі сільськогосподарських угідь за регіонами була також в Океанії (14,1%), за нею йшли Європа з 3,9% та Латинська Америка з 1,6%. Країною з найвищою часткою органічного землеробства є Ліхтенштейн, де 44,6% сільськогосподарських угідь використовують для органічного землеробства. На другому місці Австрія (27,3%), на третьому – Уругвай (25,4%). У 55% країн ця частка не перевищувала 1%. Іспанія випередила Францію і стала провідною країною з 15,4% європейських органічних сільськогосподарських угідь, далі йдуть Італія та Німеччина. Ці чотири країни разом займають більше половини європейських органічних сільськогосподарських угідь і майже 57% органічних сільськогосподарських угідь ЄС.

Площа органічних сільськогосподарських угідь упродовж 2022–2023 років у Європі збільшилася на 0,8 млн га, а темпи зростання склали 4,1%. В ЄС

органічні сільськогосподарські угіддя збільшилися на 0,6 млн га при темпі зростання 3,6%, що є недостатнім для досягнення мети ЄС 25% органічних сільськогосподарських угідь до 2030 року. Для цього щорічний темп зростання має становити 10%. Варто зауважити, що Україна входить у десятку країн з найбільшим зростанням площі органічних сільськогосподарських угідь (207 557 га), після Уругваю (831 287), Китаю (522 297), Іспанії (316 550), а також у Топ-3 країни Європи, як за зростанням площі органічних сільськогосподарських угідь, поступившись Іспанії (+0,32 млн га) і випередивши Італію (+0,10 млн га), так і за темпом зростання органічних сільськогосподарських угідь: Ірландія (+86,7%); Україна (+78,7%); Молдова (+45,0%) [13]. Це дає підстави вважати, що в умовах війни органічне виробництво в Україні продовжує розвиватися.

Органічні сільськогосподарські угіддя в Європі становили 3,9% від загальної площі сільськогосподарських угідь, а в Європейському Союзі – 10,9%. Ліхтенштейн зберіг свою позицію країни з найви-

щою часткою органічних сільськогосподарських угідь у світі – 44,6%, за ним йдуть Австрія (27,3%), Естонія (22,9%) і Португалія (21,7%) (табл. 1), причому Португалія вперше увійшла до четвірки лідерів.

Як видно з табл. 2 площа органічних земель станом на 2023 рік в Україні майже в шість разів менша, ніж у Франції, в чотири рази – ніж у Німеччині і не на багато поступається Польщі. Незважаючи на повномасштабну війну, площа органічних сільськогосподарських угідь зростає, проте частка органічних угідь у їхній загальній площі в Україні є найменшою (1,1%), для порівняння, в Польщі – 4,4%, Франції – 9,6 і Німеччині – 11,3% (табл. 1), що вказує на високий потенціал розвитку українського органічного землеробства.

У 2023 році у світі налічували понад 4,3 млн виробників органічної продукції. Понад 93% їх розташовані в Азії (59,5%), Африці (22,4%) та Європі (11,4%). Країною з найбільшою кількістю виробників органічної продукції була Індія (2 358 267), за нею йшли Уганда (404 246) та Ефіопія (121 552). Європа налічувала 494 624 виробників органічної продукції, з яких

434 577 працювали в ЄС. Найбільшою кількістю виробників (84 191) і переробників (24 800) вирізнялася Італія, обігнавши за кількістю виробників Францію (61 167) і Грецію (58 691), а за кількістю переробників – Німеччину (22 382) і Францію (20 141). Кількість виробників зросла на 1,4% в Європі та на 1,8% в ЄС. Незважаючи на повномасштабну війну,

Таблиця 1 – Органічний потенціал окремих європейських держав та України

Країни	Площі органічних с/г угідь, га	Частка органічних угідь у загальній площі с/г угідь, %	Кількість виробників органічної продукції, од.	Обсяги роздрібною торгівлі органічною продукцією, млн євро
Австрія	701 161	27,3	26 251	2,657
Бельгія	102 359	7,5	2 638	1 153
Болгарія	147 798	2,9	4 438	38
Велика Британія	497 900	2,8	3 193	3 426
Греція	924 853	17,6	58 691	60
Данія	303 430	11,6	3 960	2 159
Естонія	225 256	22,9	1 968	98
Ірландія	178 653	4,0	4 076	165
Іспанія	2 991 881	12,2	57 980	2 748
Італія	2 455 586	18,7	84 191	3 882
Латвія	297 111	15,1	3 379	51
Литва	249 122	8,5	2 596	51
Ліхтенштейн	1 612	44,6	40	–
Нідерланди	87 416	4,8	2 110	1 615
Німеччина	1 888 999	11,3	36 680	16 080
Польща	636 021	4,4	22 354	310
Португалія	860 878	21,7	16 028	–
Румунія	693 998	5,1	12 598	41
Словаччина	261 060	13,7	1 189	–
Словенія	54 603	11,3	3 864	49
Туреччина	312 010	0,8	42 189	46
Угорщина	320 251	6,4	5 984	30
Україна	471 176	1,1	383	25
Франція	2 767 447	9,6	61 167	12 081
Фінляндія	311 498	13,7	4 236	352
Хорватія	119 873	8,0	6 274	99
Чехія	595 190	16,9	5 347	274
Швеція	549 941	18,3	4 878	2 310
Швейцарія	190 007	18,2	7 896	4 193

Джерело: сформовано за [13]

Таблиця 2 – Динаміка площі органічних сільськогосподарських угідь (органічних і перехідного періоду)

Країна	Україна	Німеччина	Нідерланди	Польща	Франція
Рік	Площа органічних сільськогосподарських угідь (органічних і перехідного періоду), га				
2019	467 980	1 290 839	68 068	507 637	2 240 797
2020	462 225	1 590 962	71 607	509 286	2 517 478
2021	422 299	1 601 316	76 375	549 443	2 743 339
2022	263 619	1 630 984	80 086	554 632	2 821 462
2023	471 176	1 850 251	87 924	636 021	2 767 447
2023 до 2019, %	100,7	143,3	129,2	125,3	123,5

Джерело: сформовано за [9]

в Україні простежено зростання органічних операторів на 4,0% (рис. 3).

До ЄС та США 2023 року імпортовано понад 5,2 млн т органічних продуктів. Європейський Союз імпортував 2,5, а Сполучені Штати – 2,8 млн т. У порівнянні з 2022 роком імпорт органічних продуктів до ЄС і США зріс на 7,1%, сягнувши майже 348 тис. т.

Варто зазначити, що загальний обсяг експорту до Європейського Союзу зменшився на 247 456 т, що становить 9,1%. Натомість загальний обсяг експорту до США зріс на 595 249 т, що відповідає 27,4%. У період з 2022 по 2023 рік імпорт органічних продуктів до ЄС та США найбільше скоротився з України (89 848 т, 32,9%). Україна 2023 року експортувала 198 000 тонн органічної продукції на суму 141 млн дол. США (рис. 4), з яких 99% експортовано до ЄС (зокрема, 92% ЄС і 7% інші країни Європи).

До ЄС експортовано органічної продукції обсягом 173 720 т на суму 129 млн дол. США. За цим показником (7%) Україна посідає п'яте місце серед країн світу (перше місце Еквадор – 359 554 т, 14,5%, а друге – Китай – 200 170 т, 8,1%, третє – Домініканська республіка – 191 788 т, 7,7%, четверте – Перу – 182 270, 7,4%). Найбільшими країнами-імпортерами української органічної продукції в світі (за обсягом) були Нідерланди (68 100 т), Австрія (35 300 т), Німеччина (35 100 т), Швей-

царія (16 000 т), Італія (12 200 т), Польща і Чеська республіка (8 400 т).

У загальному обсязі імпорту органічних товарів 41% становили банани (1 250 628 т), цукор (500 733 т) і макуха (408 874 т). Серед провідних груп найбільше зростання простежено в категорії свіжих овочів і зменшення обсягів олійних культур, переважно сої з України, Аргентини та Того на 28%, вівса на 50,8% і какао – на 23%. Близько 81% органічних товарів імпортували до ЄС та США: США – 2,8 млн т, що становило 53% усього органічного імпорту, Нідерланди – 0,8 млн т (15%) і Німеччина – 0,42 млн т (8%). В ЄС 2023 року зафіксовано збільшення (+67%) імпорту пшениці, причому більша частина його надходила з Туреччини та України. Нідерланди були найбільшим імпортером в ЄС (795 383 т), виступаючи реекспортером для інших європейських країн, за ними йшли Німеччина та Бельгія.

Загалом 2023 року Україна експортувала 59 найменувань органічної продукції. До топ 10 експортованих з України у світ органічних продуктів входять: кукурудза обсягом 68 400 т на суму 19,3 млн дол. США; соя – відповідно, 45 800 і 35,9; макуха соняшникова – 18 400 і 11,6; пшениця (в т. ч. спельта) – 19 400 і 4,5; чорниця заморожена – 7 600 і 16,5; соняшник – 7 200 і 5,1; свіжі яблука – 5 600 і 1; олія соняшникова – 4 800 і 7,5; ріпак – 4 300 і 4,3;

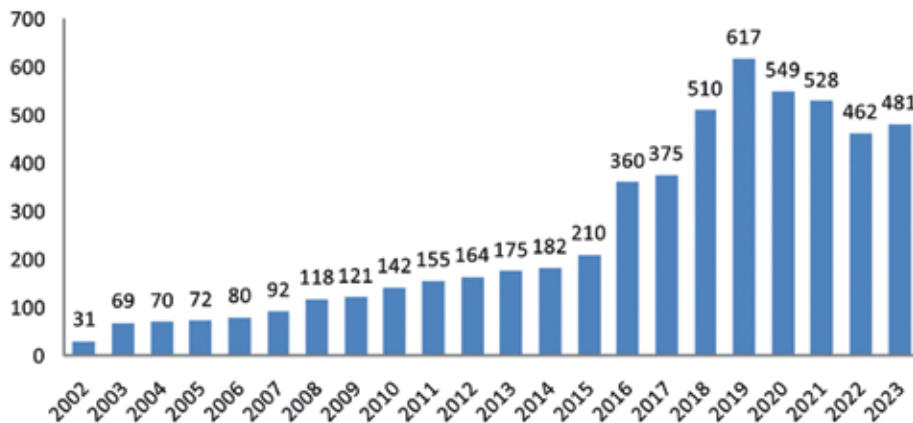

Рисунок 3 – Динаміка кількості органічних операторів в Україні, одиниць

Джерело: побудовано за [6, 12, 14]

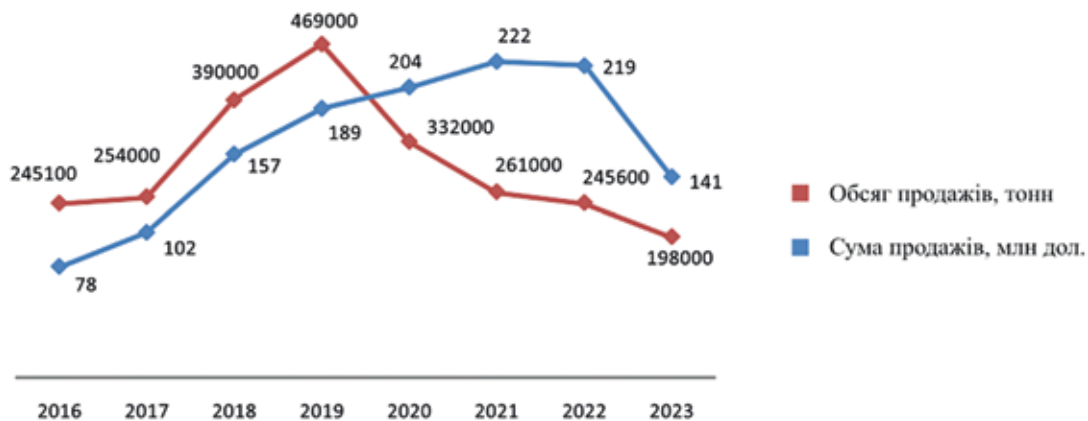

Рисунок 4 – Продажі української органічної продукції на зовнішньому ринку впродовж 2016–2023 рр.

Джерело: побудовано за [10]

концентрований яблучний сік – 3 000 і 4,6; інша продукція обсягом 18 000 т на суму 30,4 млн дол. США.

Україна посіла перше місце за експортом органічних зернових, окрім пшениці та рису (66 312 т) і насіння органічних олійних культур, без урахування сої (14 133 т), друге місце за експортом органічної сої (39 119 т) і органічних фруктів, свіжих або сушених, за винятком цитрусових і тропічних фруктів (17 165 т), третє місце за експортом органічної макухи обсягом 11 697 т, поступившись Китаю (134 690 т) і Казахстану (11 731 т) [5].

Загальний обсяг роздрібних продажів у світі 2023 року склав майже 136 млрд євро. Країною з найбільшим ринком органічних продуктів харчування були Сполучені Штати (59,0 млрд євро). Обсяг роздрібних продажів органічних продуктів у Європі досяг 54,7 млрд євро, з них 46,5 млрд євро припадає на ЄС. Німеччина залишилася найбільшим ринком у Європі з обсягом продажів 16,1 млрд євро, за нею йде Франція з 12,1 млрд євро (табл. 1). Для порівняння, роздрібний продаж в Україні

становив 25 млн євро. Роздрібний продаж зріс на 3,0% в Європі та на 2,9% в ЄС. З 2014 по 2023 рік вартість роздрібною продажу органічних продуктів в Європі та ЄС зросла більш, ніж удвічі. За регіонами була попереду Північна Америка (63,9 млрд євро), за нею йшли Європа (54,7 млрд євро) і Азія (15,5 млрд євро).

Європейські країни продовжували лідерувати у світі за обсягами продажів органічних продуктів харчування як відсоток від їхніх продовольчих ринків. Данія мала найвищу частку ринку у світі (11,8%), за нею йшли Швейцарія (11,6%) та Австрія (11,0%). У 2023 році європейські споживачі витрачали в середньому 66 євро на душу населення на органічні продукти харчування (ЄС 104 євро). Динаміку зростання споживання органічної продукції на душу населення у Європі та ЄС подано на рис. 5.

Як видно з рис. 6 до Топ-3 країн, які найбільше витрачають на органічні продукти належать Швейцарія (468 євро); Данія (362) та Австрія (292 євро). На відміну від європейців, українці витрачають менше одного євро на особу.

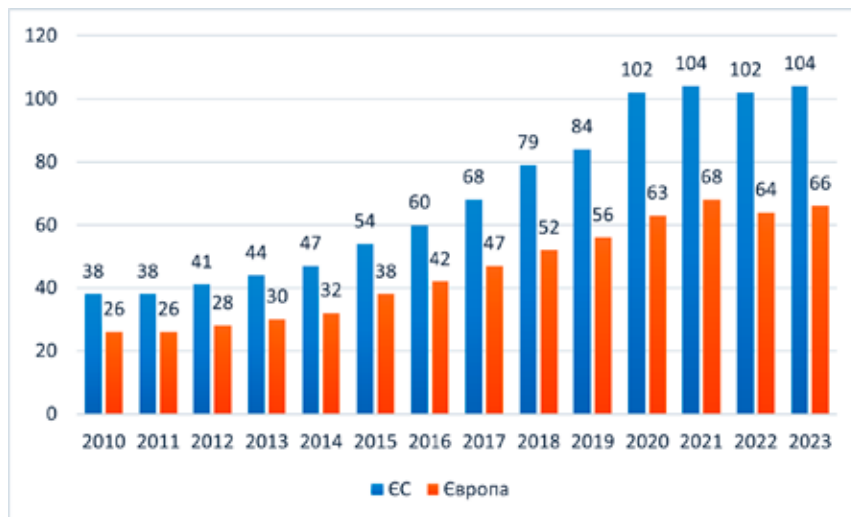

Рисунок 5 – Динаміка споживання органічної продукції на душу населення, євро

Джерело: побудовано за [13]

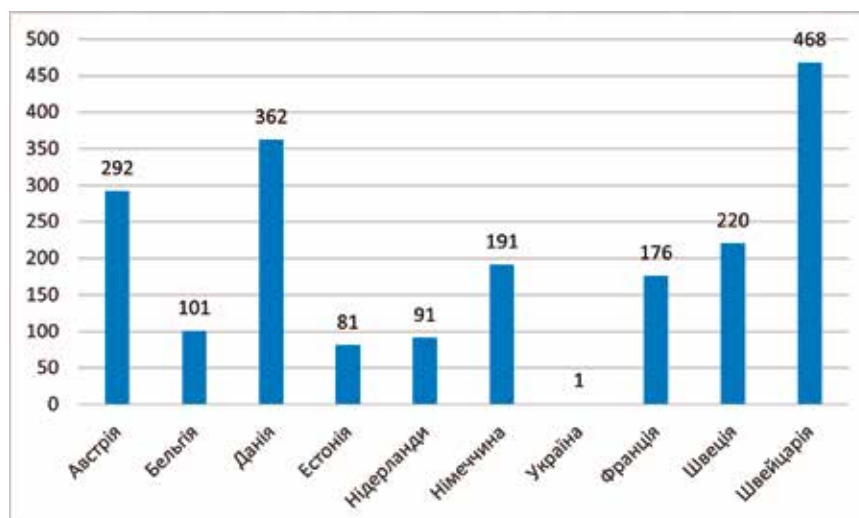

Рисунок 6 – Вартісні обсяги споживання органічної продукції, євро на особу

Джерело: побудовано за [13]

Висновки. Проведений аналіз вказує на те, що Україна має потенційну порівняльну перевагу у виробництві органічної продукції серед інших країн Європи, експорт якої приносить прибутки, які, у свою чергу, сприяють збільшенню пропозицій як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках. Порівняно з 2022 роком, 2023 року Україна повернула собі позиції, які частково втратила в результаті повномасштабної війни. Серед чинників, які цьому сприяли:

- значні площі сільськогосподарських угідь, що дозволяє організувати органічне виробництво;
- удосконалення законодавчо-правової бази у сфері органічного виробництва, наближення її до норм ЄС, а саме введення в дію Реєстрів органів сертифікації та органічних операторів;
- близькість до ЄС, яка має вирішальне значення для продуктів з доданою вартістю, що пройшли додаткову обробку або виробництво;
- інформаційна підтримка органічного виробництва громадськими організаціями;
- прагнення виробників органічної продукції зарекомендувати себе на ринку ще до членства України в ЄС.

Список використаних джерел:

1. Антюшко Д. Сертифікація як складова забезпечення ефективної діяльності органічних виробництв. *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2022. Вип. 1 (26), С. 12–22. URL: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2022/22adpdov.pdf> (дата звернення: 07.10.2025).
2. Артиш В., Артиш Н. Стан сучасного розвитку та виробництва органічної продукції в світі. *Науковий збірник "InterConf"*, 2022. № (127), С. 8–13. URL: <https://archive.interconf.center/index.php/conference-proceeding/article/view/1377> (дата звернення: 07.10.2025).
3. Грановська В. Перспективи розвитку ринку органічної продукції в Україні. *Економіка АПК*. 2017. № 4. С. 31–40. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/E_apk_2017_4_6 (дата звернення: 07.10.2025).
4. Єрошина Т. В. Екологічно чиста продукція АПК: суть поняття, суспільно-географічні підходи до дослідження. *Український географічний журнал*. 2012, № 2. С. 33–37. URL: <https://dspace.organic-platform.org/server/api/core/bitstreams/d003dd4e-4cf0-4921-b944-ce986856e9bb/content> (дата звернення: 07.10.2025).
5. Імпорт органічної агропродовольчої продукції до ЄС. URL: https://organicinfo.ua/wp-content/uploads/2024/07/agri-market-brief-23-organic-imports_ua.pdf (дата звернення 15.12.2024).
6. Кількість органічних операторів 2016–2023. URL: <https://organicinfo.ua/infographics/organic-operators-2016-2023/>
7. Косар Н. С., Кузьо Н. Є. Дослідження ринку органічних продуктів харчування України та напрями підвищення їх конкурентоспроможності. *Ефективна економіка*. 2016. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4777> (дата звернення: 07.10.2025).
8. Милованов Є. В. Правові засади регулювання органічного виробництва в країнах ЄС. *Економіка АПК*. 2018. № 5. С. 117–123. URL: https://eapk.com.ua/web/uploads/pdf/eapk_2018_05_p_5_122-117-125.pdf (дата звернення: 07.10.2025).
9. Площа органічних посівів за методами сільськогосподарського виробництва та культурами. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/org_croprar/default/table?lang=en (дата звернення 25.08.2025).
10. Продажі органічної продукції за 2016–2023: зовнішній ринок. URL: <https://organicinfo.ua/infographics/export-market-2016-2023/>
11. Сенишин О. С. Органічний потенціал України у системі органічного виробництва європейських країн. *Економічний простір*. 2021. № 171. С. 22–31. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/171-4>.
12. Федерація органічного руху України. URL: <https://organic.com.ua/organic-v-ukraini/>
13. FiBL & IFOAM – ORGANICS INTERNATIONAL The World of Organic Agriculture. STATISTICS & EMERGING TRENDS 2025. URL: <https://www.fibl.org/fileadmin/documents/shop/1797-organic-world-2025.pdf>, S. 174 (дата звернення 20.08.2025).
14. OrganicInfo, веб-портал. URL: <https://organicinfo.ua> (дата звернення 07.10.2025).

References:

1. Antiushko D. (2022). Sertyfikatsiia yak skladova zabezpechennia efektyvnoi diialnosti orhanichnykh vyrobnytstv [Certification as a component of ensuring the effective operation of organic production]. *Sotsialno-ekonomichni problemy i derzhava*. vol. 1 (26), pp. 12–22. Available at: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2022/22adpdov.pdf> (accessed October 07, 2025).
2. Artysh V., Artysh N. (2022). Stan suchasnoho rozvytku ta vyrobnytstva orhanichnoi produktsii v sviti [The current state of development and production of organic products worldwide]. *Naukovyi zbirnyk "InterConf"*, vol. 127, pp. 8–13. Available at: <https://archive.interconf.center/index.php/conference-proceeding/article/view/1377> (accessed October 07, 2025).
3. Hranovska V. (2017). Perspektyvy rozvytku rynku orhanichnoi produktsii v Ukraini [Prospects for the development of the organic products market in Ukraine]. *Ekonomika APK*. vol. 4, pp. 31–40. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/E_apk_2017_4_6 (accessed October 07, 2025).
4. Ieroshyna T. V. (2012). Ekologichno chysta produktsiia APK: sut poniatia, suspilno-heohrafichni pidkhody do doslidzhennia [Environmentally friendly agricultural products: the essence of the concept, socio-geographical approaches to research]. *Ukrainskyi heohrafichnyi zhurnal*, vol. 2, pp. 33–37. Available at: <https://dspace.organic-platform.org/server/api/core/bitstreams/d003dd4e-4cf0-4921-b944-ce986856e9bb/content> (accessed October 07, 2025).
5. Import orhanichnoi ahroprodovolchoi produktsii do YeS [Import of organic agri-food products into the EU]. Available at: https://organicinfo.ua/wp-content/uploads/2024/07/agri-market-brief-23-organic-imports_ua.pdf
6. Kilkist orhanichnykh operatoriv 2016–2023 [Number of organic operators 2016–2023]. URL: <https://organicinfo.ua/infographics/organic-operators-2016-2023/>
7. Kosar N. S., Kuzo N. Ye. (2016). Doslidzhennia rynku orhanichnykh produktiv kharchuvannia Ukrainy ta napriamy pidvyshchennia yikh konkurentospromozhnosti [Research on the organic food market in Ukraine and ways to increase its competitiveness.]. *Efektyvna ekonomika*. vol. 2. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4777> (accessed October 07, 2025).
8. Mylovanov Ye. V. (2018). Pravovi zasady rehuliuivannia orhanichnoho vyrobnytstva v krainakh YeS [Legal framework for regulating organic production in EU countries]. *Ekonomika APK*. vol. 5, pp. 117–123. Available at: https://eapk.com.ua/web/uploads/pdf/eapk_2018_05_p_5_122-117-125.pdf (accessed October 07, 2025).

9. Ploshcha orhanichnykh posiviv za metodamy silskohospodarskoho vyrobnytstva ta kulturamy [Area of organic crops by agricultural production methods and crops]. Available at: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/org_cropar/default/table?lang=en (accessed August 25, 2025).

10. Prodazhi orhanichnoi produktsii za 2016–2023: zovnishnii rynok [Sales of organic products in 2016–2023: foreign market]. Available at: <https://organicinfo.ua/infographics/export-market-2016-2023/>

11. Senyshyn O. S. (2021). Orhanichniy potentsial Ukrainy u systemi orhanichnoho vyrobnytstva yevropeiskyykh krain [Ukraine's organic potential in the organic production system of European countries]. *Ekonomichnyi prostir*: vol. 171, pp. 22–31. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/171-4/>

12. Federatsiia orhanichnoho rukhu Ukrainy [Federation of Organic Movement of Ukraine]. Available at: <https://organic.com.ua/organic-v-ukraini/>

13. FiBL & IFOAM – ORGANICS INTERNATIONAL The World of Organic Agriculture. STATISTICS & EMERGING TRENDS 2025. Available at: <https://www.fibl.org/fileadmin/documents/shop/1797-organic-world-2025.pdf>, S. 174 (accessed August 20, 2025).

14. OrganicInfo, veb-portal [OrganicInfo, web portal]. Available at: <https://organicinfo.ua> (accessed October 07, 2025).

Petrovskiy Sviatoslav, Horodniak Iryna, Petrovska Myroslava

Ivan Franko National University of Lviv

THE ROLE AND PLACE OF UKRAINE IN THE EUROPEAN MARKET FOR ORGANIC PRODUCTS IN THE CONTEXT OF MILITARY CHALLENGES

The system of indicators that form the organic potential of European countries has been analysed, thus the Ukraine's place in this system has been outlined. The main indicators include the area of organic agricultural land, the number of certified organic producers, the volume of retail trade in organic products, the volume of exports and imports of organic products, and the value of organic product consumption per capita. It has been established that the share of organic agricultural land in Europe in 2023 comprised 19,5 million hectares (20% of the world total), of which 17,7 million hectares were in the EU. Their share in the total agricultural land area was 3,9%, and in the EU – 10,9%. Ukraine possessed the place among the top ten countries with the largest increase in organic agricultural land (207 557 hectares), after Uruguay (831 287), China (522 297), Spain (316 550) as well as the top three countries in Europe in terms of both the growth in organic agricultural land, behind Spain (+0,32 million hectares) and ahead of Italy (+0,10 million hectares), and the rate of growth in organic agricultural land: Ireland (+86,7%); Ukraine (+78,7%); Moldova (+45,0%). However, the share of organic land in the total area in Ukraine is the smallest (1,1%), compared to 4,4% in Poland, 9,6% in France and 11,3% in Germany. The number of producers in Europe increased by 1,4% (EU – 1,8%), and in Ukraine – by 4,0%. Italy had the largest number of producers (84 191) and processors (24 800). In 2023, the European Union imported 2,5 million tonnes of organic products. Ukraine ranked fifth among countries worldwide in terms of the volume of organic products exported to the EU, worth US\$ 129 million (173 720 tonnes, 7,0%). The EU recorded an increase (+67%) in wheat imports, with most of it coming from Turkey and Ukraine. Germany remained the largest market in Europe with sales of € 16,1 billion, followed by France with € 12,1 billion. Retail sales in Ukraine amounted to € 25 million. European consumers spent an average of € 66 per capita on organic food (EU € 104). Unlike Europeans, Ukrainians spend less than € 1 per person. The recovery of some of the ground lost in 2022 as a result of the full-scale war gives reason to believe that organic production in Ukraine continues to develop, aided by its high potential.

Keywords: organic products, organic potential, organic agricultural land, organic product market, retail trade volumes of organic products, per capita consumption of organic products.

JEL classification: Q13

Стаття надійшла: 10.11.2025

Стаття прийнята: 01.12.2025

Стаття опублікована: 30.12.2025